

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖

รอบการประเมินที่ ๒ / ๒๕๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อ-นามสกุล นายสรารุฒิ พันธุ์คำ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
กลุ่ม/ฝ่าย/สพด. สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่
หัวข้อการพัฒนา ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน รุ่น ๒/๒๕๖๗
สถานที่ ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ E-Training วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๗
วิทยากร/ผู้ให้ความรู้ วิทยากรจากสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่
หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่

สรุปสาระสำคัญ

ความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านแผนที่และการใช้ประโยชน์จากแผนที่และข้อมูลทางแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานให้การปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบมีความถูกต้องและสอดคล้องตามพันธกิจและการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดินที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับหลักสูตรความรู้พื้นฐานด้านแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน ๓ บทเรียน ดังนี้

บทที่ ๑ ตอนที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแผนที่

แผนที่ คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงลักษณะบนผิวโลกและสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลกเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วน โดยแสดงไว้บนแผ่นวัสดุที่เลือกสรรด้วยการย่อให้มีขนาดเล็กลงตามอัตราส่วนที่พึงประสงค์ ให้สามารถคงรูปลักษณะที่คล้ายของจริงไว้ หรือใช้สัญลักษณ์ทดแทน

ข้อมูลทางแผนที่

- ข้อมูลที่ใช้สำหรับจัดทำหรือผลิตแผนที่ เช่น ข้อมูลเขตการปกครอง ที่ตั้งหมู่บ้าน เส้นทางคมนาคม เส้นทางน้ำ แหล่งน้ำ ความลาดชันของพื้นที่ ทิศทางการไหลของน้ำ เป็นต้น
- ข้อมูลที่จัดเก็บหรือบันทึกในรูปแบบเอกสารแผ่นพิมพ์หรือข้อมูลเชิงเลขประเภทของแผนที่
- แผนที่แบ่งประเภทตามมาตราส่วน
- แผนที่แบ่งประเภทตามลักษณะการใช้งาน
- แผนที่แบ่งประเภทตามรายละเอียดที่แสดงบนแผนที่

บทที่ ๑ ตอนที่ ๒ การอ่านค่าพิกัดภูมิศาสตร์

ระบบพิกัดและพิกัดพื้นฐานทางแผนที่ประกอบด้วย ระบบพิกัดที่ใช้ในประเทศไทยและพิกัดพื้นฐานทางแผนที่ที่ใช้ในประเทศไทยระบบพิกัด (Coordinate System) เป็นระบบอ้างอิงในการกำหนดตำแหน่ง หรือบอกตำแหน่งบนพื้นที่โลกจากแผนที่ สำหรับระบบพิกัดที่ใช้อ้างอิงที่นิยมใช้กับแผนที่ของประเทศไทยปัจจุบันมี ๒ ระบบ คือ ระบบพิกัดภูมิศาสตร์และระบบพิกัดกริด UTM

บทที่ ๑ ตอนที่ ๓ การคำนวณระยะทางจากแผนที่

บทที่ ๑ ตอนที่ ๔ ข้อควรระวังจากการใช้แผนที่

ประเทศไทย อยู่ในระบบ UTM โซน ๔๗ และ ๔๘ เป็นข้อควรระวังในการอ่านค่าพิกัด

บทที่ ๒ ตอนที่ ๑ แผนที่และข้อมูลทางแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

๑. แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่
๒. ข้อมูลพื้นฐานกลางสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน
๓. แผนที่สำมะโนที่ดิน
๔. แผนที่ป่าไม้ถาวร

"ป่าไม้ถาวร" คือ พื้นที่ที่มีการสำรวจจำแนกตามคณะกรรมการมีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นป่าไม้

ถาวร

๕. แผนที่ดิน

- แผนที่กลุ่มชุดดิน ๑ : ๒๕,๐๐๐
- แผนที่ชุดดิน ๑ : ๒๕,๐๐๐
- แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๖. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน

๗. แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ ๒ ตอนที่ ๒ แผนที่และข้อมูลทางแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

๘. แผนที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร ประกอบด้วย

- แผนที่พื้นที่ภัยแล้งซ้ำซาก
- แผนที่พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก
- แผนที่การชะล้างพังทลายของดิน
- แผนที่เสี่ยงต่อดินถล่ม

๙. แผนที่ของหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วย

- แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๓ : ๕๐,๐๐๐ (กรมแผนที่ทหาร)
- ข้อมูลขอบเขตการปกครอง (กรมการปกครอง)
- ข้อมูลแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ (กรมป่าไม้)
- ข้อมูลแนวเขตป่าอนุรักษ์ (กรมอุทยานแห่งชาติ)
- ข้อมูลแนวเขตป่าชายเลน (กรมทางทะเลและชายฝั่ง)
- ข้อมูลแนวเขต สปก. (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)
- ข้อมูลที่สาธารณะประโยชน์ (กรมที่ดิน)
- ข้อมูลที่ราชพัสดุ (กรมธนารักษ์)
- ข้อมูลนิคมสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์)
- ข้อมูลนิคมสร้างตนเอง (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- ข้อมูลชลประทาน (กรมชลประทาน)
- ข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำ (สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)
- แผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (สำนักงานนโยบายและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

บทที่ ๓ การใช้ประโยชน์จากแผนที่และช่องทางแผนที่เพื่อการพัฒนาที่ดิน

๑. การวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน
๒. การจำแนกประเภทที่ดินและการถือครองที่ดิน
๓. การจัดการทรัพยากรดิน
๔. การวางแผนการใช้ที่ดิน
๕. การอนุรักษ์ดินและน้ำ
๖. การพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร